

1777

2. Del. af Lovf. om Helligholdelsen af Søn- og Helligdage.

1778

paa at forsvare dette Forslag kun sige, at jeg efter vor Forsatning, saaledes som den nu er, ikke antager, at der er nogen, i alt Fald ikke nogen tilstrækkelig Grund til at bestemme, at saadanne Forsamlinger ikke bør afholdes til den Tid, som der her er Tale om, men jeg skal dog anføre en Kjendsgjerning fra tidligere Tid, som forekommer mig maa virke noget slaaende for vor Betragtning. Jeg havde den Ære i Aaret 1853 at indbringe et Forslag til en ny Helligdagslov. Dette Lovforslag blev underkastet en omhyggelig Behandling i Folkethinget, og blev efter en temmelig enstemmig Indstilling af Udvalget vedtaget her i Folkethinget. Dette Lovforslag havde ikke nogen saadan Bestemmelse om Tvang lige overfor saadanne Forsamlinger. Allerede den Gang havde Folkethinget den Opfattelse, — og det var kun 4 Aar, efter at Grundloven var givet —, at det isølge hele vor forfatningsmæssige Stilling ikke vel lod sig forsvare længere, at paabyde saadanne Hindringer for Forsamlingers Afholdelse til den Tid. Men da denne Lov kom ind til Landstinget fra Folkethinget, foreslog daværende Medlem af Landstinget, Professor Clausen, at indsætte en Bestemmelse omtrent som den, der staar i § 11 i den gamle Helligdagslov; men Landstinget forkastede dette Forslag. De ville altsaa se, at Landstinget heller ikke tilligede at optage en saadan Bestemmelse i en ny Helligdagslov. Landstinget forkastede ved sidste Behandling Lovforslaget i det Hele; men dette Faktum, at Clausens Forslag om at indsætte i Loven saadan Bestemmelse ogsaa forkastedes af Landstinget, tyder paa, at baade Landsting og Folkething dengang, 4 Aar efter Grundlovens Givelse, vare enige om, at der ikke burde træffes Bestemmelser til Forhindring af Forsamlingers Afholdelse om Spindagen. — Udvalgets Flertal foreslaar under Nr. 19, at § 8 skal udgaa. § 8 siger, at „De Forbud, som isølge de foregaaende §§ angaa Lidene fra Kl. 9 til 4, skulle paa store Bededag, Skjærtorsdag, Langfredag og den første Dag af de 3 store Spitider udstrække deres Virksomhed til hele Dagen“. Udvalgets Flertal foreslaar nu, at denne Paragraf skal udgaa, fordi vi ikke have kunnet erkende, at der var andre eller større Grunde til at frede om disse Spitidsdage, end der er med Hensyn til Folketjensens øvrige Helligdage. Det forekommer os, at det Hensyn, der bør tages til Helligdagene, bør tages til dem i al Almindelighed, og af disse Helligdage, som isølge vor hele Trosbetsendelse og vor kristelige Betragtning ere større Spitidsdage end andre, dog ikke derfor bør undergives yder-

ligere Politiforbud end det, man har anset nødvendigt for de øvrige Helligdage. I det Hele er det betænkeligt at blande Politiet mere end strengt fornødent i kristelige Trosfager, og derfor har man ment ikke her at burde gaa ud over de Grændser, som man har anset for at være tilbørlige eller forsvarlige overfor Kirkens øvrige Helligdage. Flertallet foreslaar altsaa, at Paragrafen udgaa. — Udvalgets § 9 bestemmer, at „Aftenen før en Søn- og Helligdag maa Legestuer, Masketæ og Dans ikke finde Sted, undtagen forsaavidt disse Forlystelser afholdes af sluttede Selskaber i private Huse, og offentlige Forlystelser af anden Art maa ikke vedvare længere end til Midnat. Aftenen førend de i § 8 nævnte større Helligdage tillades ingen offentlige Forlystelser, ei heller Masketæ og Dans i private Huse“. I private Huse! det vil altsaa sige, at man gjør et betydeligt Tilbagekridt endog yderligere end Evangsforholdsreglerne i den gamle Helligdagsanordning af 1845. Sidst har man dog ikke troet at burde gaa saa vidt, at man foreskrev, hvad der i private Huse maatte foretages, og navnlig hvad der maatte foretages Dagen før en Helligdag. Naar man ikke engang vil foreskrive, hvad der ikke maatte finde Sted i private Huse paa selve Helligdagen, saa synes det dog forunderligt at træffe en Bestemmelse om, hvad der skal være forbudt Aftenen før en Helligdag. Dette har Udvalget ikke paa nogen Maade kunnet gaa ind paa. Vi have ment, at de Forlystelser, som foretages Dagen før Helligdagen, ikke vedkomme Helligdagens Fred, og vi have derfor foreslaaet, at disse Bestemmelser skulle stryges med Undtagelse af, at offentlige Forlystelser skulle ophøre, saasnart Helligdagen begynder. Helligdagen begynder ved Midnat, og vi mene derfor, at Alt, hvad der bør paabydes, er, at offentlige Forlystelser Aftenen før en Helligdag ikke maa vedvare længere end til Midnat. Det er vor Overbevisning, at Alt, hvad der gaar videre, virkelig er at gaa for vidt med Hensyn til dette Spørgsmaal. — Under Nr. 21 har Udvalget foreslaaet, at Minimum af Multten, der i § 10 er opført som 2 Kroner, forandres til 1 Krone af de Grunde, som ere anførte i Betænkningen. Det kan jo tænkes, at en Overtrædelse bevir paa Uvidenhed eller Misforstaaelse og i det Hele er en saa ubetydelig Overtrædelse af Loven, at man, naar Maximum sættes til 200 Kroner, hvorved Dommeren altsaa faar tilstrækkelig Spillerum til at tage Hensyn til Overtrædelsens Grad, godt kunde sætte 1 Krone som Bøde for den mindste Forseelse. — § 12 i Udvalget gaar ud paa ved Politivedtagterne og